КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 1 червня 2020 р. № 585
Київ

Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
№ 348 від 14.04.2021
№ 775 від 28.07.2021
№ 898 від 09.08.2024*}*

Відповідно до статей 10 і 23[1] Закону України "Про охорону дитинства", статті 22 Закону України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" та статті 11 Закону України "Про соціальні послуги" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є :**

1. Затвердити Порядок забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, що додається.

2. Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 "Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини" (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561; 2010 р., № 1, ст. 38; 2014 р., № 93, ст. 2684; 2016 р., № 93, ст. 3041; 2017 р., № 26, ст.739; 2018 р., № 68, ст. 2287, № 80, ст. 2674) зміни, що додаються.

3. Визнати таким, що втратив чинність, пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 800 "Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю" (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2674).

4. Міністерству соціальної політики, Міністерству освіти і науки, Міністерству охорони здоров'я, Міністерству внутрішніх справ у тримісячний строк привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Прем'єр-міністр України **Д.ШМИГАЛЬ**

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 1 червня 2020 р. № 585

ПОРЯДОК
забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження

{У тексті Порядку слова "районна у місті (у разі утворення) рада" в усіх відмінках і формах числа замінено словами "районна у місті (у разі утворення)" у відповідному відмінку і числі; слова "об'єднана територіальна громада" в усіх відмінках і формах числа виключено згідно з Постановою КМ № 775 від 28.07.2021}

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає механізм взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, інших закладів та установ під час забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, під час виявлення, розгляду звернень та повідомлень про таких дітей, забезпечення їх безпеки, а також надання необхідної допомоги з урахуванням потреб.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

жорстоке поводження з дитиною - будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою її експлуатації з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини;

загроза життю або здоров'ю дитини - обставини, що можуть призвести чи призвели до тяжких наслідків для життя, стану здоров'я та розвитку дитини, зокрема тяжкої, у тому числі невиліковної хвороби, тілесних ушкоджень або заподіяння шкоди нормальному фізичному, психічному розвитку дитини, у зв'язку з чим вона потребує допомоги.

Обставини можуть бути розцінені як загроза життю або здоров'ю дитини виходячи з її індивідуальних особливостей і потреб залежно від віку, статі, стану здоров'я, інвалідності, особливостей розвитку, життєвого досвіду, родинної, культурної належності та етнічного походження за результатами проведення оцінки рівня її безпеки та складення відповідного акта згідно з додатком 10 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 (Офіційний вісник України, 2008 р., 76, ст.

2561), - із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 (далі - оцінка рівня безпеки дитини).

Перелік обставин, які можна розцінювати як загрозу життю або здоров'ю дитини, не є вичерпним;

міждисциплінарна команда - команда фахівців, які є працівниками суб'єктів для захисту прав дітей, що перебувають у складних життєвих обставинах;

складні життєві обставини, в яких перебуває дитина, - умови, що негативно впливають на життя дитини, стан її здоров'я та розвиток (інвалідність, тяжка хвороба, безпритульність, перебування у конфлікті із законом, залучення до найгірших форм дитячої праці, залежність від психотропних речовин, інші види залежності, жорстоке поводження, зокрема домашнє насильство, у тому числі у разі, коли кривдником є дитина, ухиляння батьків, осіб, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків, обставини стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф, воєнних дій чи збройних конфліктів тощо), установлені за результатами оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах;

суб'єкти виявлення та/або організації соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, - органи державної влади, органи місцевого самоврядування, заклади освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, інші заклади та установи, зокрема структурні підрозділи районних, районних у мм. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад з питань освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі тощо, служби у справах дітей, центри соціальних служб, фахівці із соціальної роботи або інші надавачі соціальних послуг, органи Національної поліції, територіальні органи ДСНС та підпорядковані підрозділи, спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правової допомоги, регіональні та місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги, бюро правової допомоги, суди, органи прокуратури, уповноважені органи з питань пробації, інші загальні та спеціалізовані служби підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" в межах своїх повноважень (далі - суб'єкти).

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Сімейному, Кримінальному та Кримінальному процесуальному кодексах України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, Законах України "Про охорону дитинства", "Про запобігання та протидію домашньому насильству", "Про Національну поліцію", "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей", "Про соціальні послуги", "Про захист суспільної моралі", "Про протидію торгівлі людьми".

3. Діяльність суб'єктів спрямована на забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, провадиться з дотриманням таких принципів:

повага до честі, гідності дитини та неупереджене ставлення до неї;

забезпечення пріоритетності прав, інтересів та безпеки дитини під час здійснення заходів її соціального захисту;

належна увага до складних життєвих обставин кожної дитини;

недопущення дискримінації дитини;

урахування думки дитини під час вирішення питань, що її стосуються;

забезпечення конфіденційності інформації про дитину, що перебуває у складних життєвих обставинах, осіб, які її виявили, з дотриманням вимог Закону України "Про захист персональних даних";

ефективна взаємодія суб'єктів між собою та з інститутами громадянського суспільства.

4. Виявлення дитини, що перебуває у складних життєвих обставинах, здійснюється шляхом:

самозвернення дитини (в усній та (або) письмовій формі, зокрема із застосуванням засобів електронної комунікації, зокрема щодо порушення її прав і свобод, жорстокого поводження, домашнього насильства) до будь-якого суб'єкта;

звернення та надсилання повідомлень підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, зокрема з використанням дитячої "гарячої" телефонної лінії, кол-центрів з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей, громадських об'єднань та міжнародних неурядових організацій, фізичних осіб - підприємців та фізичних осіб, які надають соціальні послуги, громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, в інтересах дитини, що перебуває у складних життєвих обставинах (в усній та (або) письмовій формі, зокрема із застосуванням засобів електронної комунікації) до будь-якого суб'єкта;

отримання інформації про дитину, що перебуває у складних життєвих обставинах, під час виконання професійних чи службових обов'язків посадовими особами, працівниками суб'єктів.

Виявлення та організація першочергових заходів соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

5. Суб'єкти під час виконання своїх професійних чи службових обов'язків забезпечують виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у випадку встановлення або отримання інформації про наявність (у тому числі ймовірну):

1) чинників, що можуть зумовити складні життєві обставини, визначених пунктом 15 частини першої статті 1 Закону України "Про соціальні послуги", зокрема: часткова або повна втрата дитиною рухової активності, пам'яті; наявність у дитини невиліковної хвороби, хвороби, що потребує тривалого лікування, психічних та поведінкових розладів, зокрема внаслідок вживання психоактивних речовин; інвалідність; бездомність; наявність у дитини поведінкових розладів через розлучення батьків; ухилення батьками або особами, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків з виховання дитини; втрата дитиною соціальних зв'язків; шкода, заподіяна дитині та її сім'ї пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією;

2) жорстокого поводження з дитиною, у тому числі пов'язаного з:

будь-якою формою рабства або практикою, подібною до рабства, зокрема продажем дітей та торгівлею ними, борговою залежністю, примусовою чи обов'язковою працею, включаючи примусове чи обов'язкове вербування дітей для використання їх у збройних конфліктах;

вчиненням сексуального насильства стосовно дитини;

{Підпункт 2 пункту 5 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 775 від 28.07.2021}

використанням, вербуванням або пропонуванням дитини для зайняття проституцією, виробництва творів, зображень, кіно- та відеопродукції, комп'ютерних програм, інших предметів порнографічного характеру;

роботою, яка за характером чи умовами виконання може заподіяти шкоду фізичному або психічному здоров'ю дитини;

використанням дитини в жебрацтві, втягненням її в жебрацтво (систематичне випрошування грошей, речей, інших матеріальних цінностей у сторонніх осіб);

втягненням дитини у злочинну діяльність, залученням її до вживання алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин;

діями, що призвели до виникнення обставин, за яких дитина стала очевидцем злочину проти життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи, статевої недоторканності особи;

діяннями (діями або бездіяльністю) домашнього насильства, внаслідок якого дитина постраждала або свідком (очевидцем) якого вона була;

діяннями (діями або бездіяльністю) домашнього насильства, в якому дитина є кривдником;

вчиненням булінгу (цькування) стосовно дитини;

вчиненням булінгу (цькування) дитиною;

3) загрози життю або здоров'ю дитини, у тому числі пов'язаної з:

незабезпеченням дитини належним харчуванням, необхідною медичною допомогою, відповідним для її віку доглядом;

залишенням дитини віком до семи років або дитини у безпорадному стані (хворої, з обмеженням життєдіяльності тощо) в приміщенні, громадському або іншому місці без нагляду осіб, які досягли 14 років;

залишенням дитини віком до десяти років більше ніж на півгодини на вулиці без відповідного для природно-кліматичних умов одягу або без дотримання відповідного для віку температурного режиму;

залишенням дитини під наглядом осіб з наявними ознаками алкогольного чи наркотичного сп'яніння, перебування під дією психоактивних речовин, вираженого психічного розладу;

невідкладним станом батьків дитини, що є прямою загрозою їх життю та здоров'ю або їх оточенню;

обставинами стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф, воєнних дій, збройних конфліктів тощо;

наявною у правоохоронних органів інформацією про можливий та/або підтверджений факт вчинення злочину проти життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи, статевої недоторканності дитини, у тому числі викрадення, торгівлі дітьми.

Факт перебування дитини у складних життєвих обставинах установлюється за результатами оцінювання її потреб за формою, затвердженою Мінсоцполітики, у разі підтвердження умов чи обставин, що негативно впливають на життя, стан здоров'я, розвиток дитини та призводять до неналежного рівня задоволення її індивідуальних потреб відповідно до віку, статі, стану здоров'я, інвалідності, особливостей розвитку, життєвого досвіду, родинної, культурної належності та етнічного походження. При цьому оцінювання потреб дитини, яка постраждала від жорстокого поводження, та/або життю і здоров'ю якої загрожує небезпека, у соціальних послугах проводиться після оцінки рівня безпеки такої дитини.

Проведення оцінки рівня безпеки дитини є обов'язковим у разі виявлення умов та обставин, визначених підпунктами 2 та 3 цього пункту.

6. Усі звернення і повідомлення стосовно дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, негайно реєструються суб'єктами в журналі обліку звернень і повідомлень стосовно дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, із зазначенням такої інформації:

дата та час отримання звернення, повідомлення;

форма подачі звернення, повідомлення (усна та (або) письмова, через засоби електронної комунікації);

назва суб'єкта, організації чи прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, яка надіслала звернення, повідомлення, її контактні дані (телефон, у разі наявності електронна адреса);

прізвище, ім'я, по батькові, вік, місце проживання (перебування) дитини, стосовно якої отримано звернення або повідомлення;

стислий зміст звернення, повідомлення;

відмітка про наявність ризиків для життя та здоров'я дитини;

відмітка про наявність факту жорстокого поводження з дитиною, зокрема про вчинення стосовно дитини та/або дитиною домашнього насильства (з конкретизацією його форми: фізичне, сексуальне, психологічне або економічне), про вчинення стосовно дитини сексуального насильства;

{Абзац восьмий пункту 6 в редакції Постанови КМ № 775 від 28.07.2021}

відомості про батьків дитини, інших законних представників;

прізвище, ім’я, по батькові працівника, який прийняв звернення, повідомлення, та/або відповідального за роботу із зверненням, повідомленням;

відомості про заходи, вжиті для захисту прав та інтересів дитини;

дата, час та форма надіслання інформації про дитину до інших суб’єктів, їх найменування;

додаткова інформація про дитину та її сім’ю, необхідна для забезпечення її соціального захисту.

Під час прийняття звернення, повідомлення в усній формі першочергово запитується інформація, зазначена у абзацах п’ятому - восьмому цього пункту.

7. Координацію діяльності щодо виявлення та захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, а також безпосереднє ведення їх справ здійснюють служби у справах дітей районних, районних у мм. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення), сільських, селищних рад (далі - служби у справах дітей).

Сільські, селищні, міські голови, а також старости сіл і селищ, визначених за рішенням місцевої ради, несуть персональну відповідальність за забезпечення виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, випадків жорстокого поводження з ними, виникнення безпосередньої загрози життю або здоров’ю дитини, надання таким дітям допомоги в межах повноважень і своєчасне інформування про них відповідних суб’єктів.

8. Суб’єкти, юридичні та фізичні особи, яким стало відомо про дитину, яка перебуває в складних життєвих обставинах внаслідок жорстокого поводження з нею або наявності загрози її життю чи здоров’ю, зобов’язані:

у разі потреби надати дитині домедичну допомогу (у разі виявлення дитини особами, які за своїми службовими обов’язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов’язані здійснювати такі дії та заходи), викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги;

невідкладно, у строк, що не перевищує однієї доби, звернутися/ повідомити (в усній та (або) в письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації) органам Національної поліції та службі у справах дітей за місцем виявлення та (або) проживання (перебування) такої дитини. У разі коли відсутня можливість звернутися до органів Національної поліції та служби у справах дітей, юридичні та фізичні особи, яким стало відомо про дитину, яка постраждала від жорстокого поводження з нею або життю чи здоров’ю якої загрожує небезпека, зобов’язані негайно звернутися до інших суб’єктів.

При цьому служба у справах дітей у разі надходження повідомлення про виявлення дитини:

яка постраждала від торгівлі людьми, - невідкладно повідомляє про неї органу Національної поліції, а також структурному підрозділу місцевої держадміністрації, відповідальному за проведення процедури щодо встановлення статусу особи, яка

постраждала від торгівлі людьми, для проведення відповідних заходів згідно із законодавством;

яка постраждала від домашнього або сексуального насильства, - невідкладно повідомляє про неї органу Національної поліції, а також структурному підрозділу райдержадміністрації, виконавчому органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради, до повноважень якого належить здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, для проведення відповідних заходів згідно із законодавством;

{Абзац шостий пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 775 від 28.07.2021}

яка постраждала від жорстокого поводження, не пов'язаного з домашнім насильством, - невідкладно повідомляє про таку дитину органу Національної поліції;

життю чи здоров'ю якої загрожує небезпека у зв'язку із обставинами стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф, - невідкладно повідомляє про таку дитину підрозділу територіального органу ДСНС.

9. У разі надходження звернення, повідомлення про дитину, яка перебуває у складних життєвих обставинах внаслідок жорстокого поводження з нею або наявності загрози її життю чи здоров'ю, служба у справах дітей разом з підрозділом органу Національної поліції, фахівцем із соціальної роботи або іншим надавачем соціальних послуг (у разі наявності можливості залучення), представником закладу охорони здоров'я, які діють у межах своїх повноважень, протягом однієї доби проводить оцінку рівня безпеки дитини. До проведення такої оцінки можуть бути додатково залучені інші суб'єкти в межах їх повноважень.

{Абзац перший пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 775 від 28.07.2021}

Виявлення ознак сексуального насильства стосовно дитини, проведення опитування дитини, яка постраждала від сексуального насильства або стала його свідком (очевидцем), із застосуванням дружньої до дитини методики проводиться в порядку, затвердженому наказом Мінсоцполітики, МОН, МОЗ та МВС.

{Пункт 9 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 775 від 28.07.2021}

У разі виявлення (підтвердження) під час проведення оцінки рівня безпеки дитини фактів загрози її життю чи здоров'ю вона може бути негайно направлена до закладу охорони здоров'я для проведення та документування результатів медичного обстеження дитини у порядку, затвердженому МОЗ, проведення судово-медичної експертизи (в разі потреби), надання необхідної медичної допомоги, в тому числі лікування в стаціонарних умовах, або тимчасово влаштована відповідно до пункту 31 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561), зокрема в сім'ю родичів, знайомих, сім'ю патронатного вихователя.

{Абзац третій пункту 9 в редакції Постанови КМ № 775 від 28.07.2021}

Якщо внаслідок вчинення домашнього насильства дитина постраждала разом з одним із батьків, іншим її законним представником, вона може бути влаштована разом з ним до притулку для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, центру соціально-психологічної допомоги або іншого закладу, який надає соціальну послугу притулку.

Після забезпечення безпеки дитини орган опіки та піклування із залученням у разі потреби інших суб'єктів вживає заходів до:

прийняття протягом доби рішення про негайне відібрання дитини відповідно до статті 170 Сімейного кодексу України у разі встановлення безпосередньої загрози для життя або здоров'я дитини та організації у зв'язку з цим заходів щодо взяття дитини на первинний облік дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з метою організації її соціального захисту відповідно до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866;

ініціювання у разі потреби здійснення заходів щодо притягнення законних представників дитини до відповідальності за ухилення від виконання своїх обов'язків стосовно забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання дитини, за злісне невиконання встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною, інші порушення прав дитини;

організації оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах протягом п'яти робочих днів після виявлення дитини, надання соціальних послуг дитині та її сім'ї з урахуванням установлених потреб, у тому числі здійснення соціального супроводу, з метою формування у батьків дитини навичок відповідального батьківства.

10. Вчинення домашнього насильства стосовно дитини, влаштованої під опіку, піклування, прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу, сім'ї патронатного вихователя, є підставою для:

звільнення за рішенням органу опіки та піклування або суду особи від здійснення повноважень опікуна, піклувальника;

припинення дії договору про влаштування дітей до прийомної сім'ї на виховання та спільне проживання, договору про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу;

прийняття рішення органу опіки та піклування про вибуття дитини із сім'ї патронатного вихователя.

11. У разі винесення термінового заборонного припису стосовно всіх наявних у дитини законних представників внаслідок вчинення ними домашнього насильства представник органу Національної поліції передає дитину представнику органу опіки та піклування за місцем проживання (перебування) дитини для організації її соціального захисту та тимчасового влаштування дитини відповідно до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866. У разі неможливості передачі дитини представнику органу опіки та піклування представник органу Національної поліції доставляє дитину до притулку для дітей, центру соціально-психологічної реабілітації дітей,

центру соціальної підтримки дітей та сімей, стаціонарної служби (відділення) центру соціальних служб, що здійснює соціально-психологічну реабілітацію дітей, стаціонарної служби (відділення) соціально-психологічної реабілітації дітей (надання послуги соціально-психологічної реабілітації дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах) центру надання соціальних послуг.

12. У разі виявлення дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, не пов'язаних безпосередньо із жорстоким поводженням з нею або загрозою життю чи здоров'ю дитини, суб'єкти надсилають протягом трьох робочих днів повідомлення до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради (далі - орган соціального захисту населення) та копію цього повідомлення до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини за формою, встановленою Мінсоцполітики.

13. Орган соціального захисту населення протягом п'яти робочих днів організовує проведення оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах за формою, встановленою Мінсоцполітики, і з урахуванням результатів такого оцінювання приймає рішення про надання соціальних послуг відповідно до законодавства. У разі підтвердження фактів наявності складних життєвих обставин дитини копія акта, складеного за результатами оцінювання потреб дитини та її сім'ї, передається до служби у справах дітей протягом одного робочого дня після його підписання.

{Пункт 13 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 775 від 28.07.2021}

14. З метою збору об'єктивної інформації про складні життєві обставини дитини, яка досягла того віку та рівня розвитку, коли може висловити свою думку, з нею проводиться бесіда під час проведення оцінювання її потреб у соціальних послугах, а також під час оцінки рівня її безпеки.

Бесіда повинна проводитися протягом не більше двох годин на день з перервою (безперервно - не більше години). Тривалість бесіди визначається з урахуванням віку та індивідуальних особливостей дитини, рівня її розвитку. Бесіда проводиться у безпечному місці та/або у спеціально створених безпечних умовах (зокрема за відсутності кривдника), у тому числі із застосуванням методики "Зелена кімната".

Бесіда може проводитися за участю представника служби у справах дітей, органу Національної поліції, педагога або психолога, а у разі потреби - лікаря, інших осіб, які мають відповідну кваліфікацію або пройшли відповідне навчання щодо особливостей проведення такої бесіди з дітьми різних категорій та в присутності та/або за згодою батьків, іншого законного представника (якщо вони не є кривдниками дитини). В інтересах дитини для мінімізації негативного впливу на її емоційний стан та психічне здоров'я, а також з метою недопущення її повторної психологічної травматизації бесіда з дитиною проводиться один раз. У разі потреби повторна бесіда проводиться, як правило, одними і тими самими особами.

Облік дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

15. Служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, під час прийняття рішення про взяття її на облік:

1) отримує інформацію про дитину, її законних представників, а також складні життєві обставини дитини та її сім'ї від:

центру соціальних служб, фахівця із соціальної роботи або іншого надавача соціальних послуг, що проводив оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах, - про результати такого оцінювання, а також про соціальні послуги, що вже надавалися дитині та її сім'ї;

органів Національної поліції - про обставини вчинення жорстокого поводження з дитиною, зокрема домашнього насильства стосовно дитини та за участю дитини, про факти вчинення сексуального насильства стосовно дитини, притягнення законних представників дитини до відповідальності за ухилення від виконання своїх обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання дитини, злісне невиконання встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною, інші порушення прав дитини тощо з подальшим отриманням копій відповідних матеріалів, що підтверджують зазначені обставини чи факти;

{Абзац третій підпункту 1 пункту 15 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 775 від 28.07.2021}

закладів охорони здоров'я - про результати медичного обстеження дитини, надання їй медичної допомоги, про стан здоров'я її законних представників, стан дотримання законними представниками дитини рекомендацій лікарів;

закладів освіти - про особливості виховання, навчання та розвитку дитини, її особливі освітні потреби, особливості поведінки дитини з однолітками та дорослими, стан відвідування нею занять, у тому числі частоту їх пропусків без поважних причин, випадки булінгу (цькування), вчиненого дитиною або стосовно неї, стан заінтересованості законних представників дитини у виховному/навчальному процесі дитини тощо;

інших суб'єктів - інформацію про дитину та її сім'ю, необхідну для забезпечення її соціального захисту;

2) видає наказ про взяття дитини на облік.

Рішення про взяття на облік дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, у зв'язку із жорстоким поводженням з нею або наявності загрози життю чи здоров'ю дитини, приймається протягом семи робочих днів з дати отримання повідомлення про виявлення такої дитини.

Рішення про взяття на облік дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, не пов'язаних безпосередньо із жорстоким поводженням з нею або наявністю загрози життю чи здоров'ю дитини, приймається протягом 14 календарних днів з дати отримання повідомлення про виявлення такої дитини;

3) вносить інформацію про дитину, яка перебуває у складних життєвих обставинах, до журналу обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, згідно з додатком та до банку даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновителів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів (далі - єдиний банк даних) шляхом заповнення електронної обліково-статистичної картки дитини, що ведеться за формою, встановленою Мінсоцполітики;

4) звертається до органу соціального захисту населення для організації оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах протягом п'яти робочих днів після виявлення дитини, якщо таке оцінювання не проводилось, у тому числі після оцінки рівня безпеки дитини;

5) формує особову справу дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, до якої, зокрема, друкується дублікат картки (у паперовому вигляді) із зазначенням дати виготовлення, який підписується оператором єдиного банку даних, засвідчується підписом керівника, а також додаються копії усіх наявних документів, що стосуються дитини (документи, отримані відповідно до підпункту 1 пункту 15 цього Порядку додаються до особової справи обов'язково);

6) готує проект рішення органу опіки та піклування про надання згоди на внесення персональних даних про дитину, яка є постраждалою від домашнього насильства, до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі відповідно до Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2019 р. № 234 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 26, ст. 906), якщо батьки, інші законні представники дитини є кривдниками або ухиляються від захисту прав та інтересів дитини.

16. Переміщення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим і м. Севастополя або району проведення антитерористичної операції і заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях є підставою для взяття таких дітей на облік протягом семи робочих днів після їх виявлення із зверненням до Державної служби у справах дітей для отримання інформації про таких дітей, розміщеної в єдиному банку даних.

{Абзац перший пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 348 від 14.04.2021, № 898 від 09.08.2024}

Діти, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, беруться на облік протягом семи робочих днів після надання їм відповідного статусу згідно з Порядком надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 р. № 268 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 35, ст. 1105).

Служба у справах дітей за місцем переміщення дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, за місцем проживання (перебування) дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (крім дітей цієї категорії, оцінювання потреб у соціальних послугах яких вже проводилось), звертається до органу соціального захисту населення для оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах за формою, затвердженою Мінсоцполітики.

Міждисциплінарна команда та індивідуальний план соціального захисту (далі - індивідуальний план) для таких дітей формуються відповідно до пунктів 20 та 21 цього Порядку у разі підтвердження їх складних життєвих обставин за результатами оцінювання потреб дітей у соціальних послугах.

17. Служба у справах дітей за попереднім місцем проживання (перебування) дитини протягом 10 робочих днів після отримання інформації про зміну місця проживання (перебування) дитини, взятої на облік, її батьків або одного з батьків, з якими проживає дитина, надсилає до служби у справах дітей за її новим місцем проживання (перебування) повідомлення, до якого додається копія індивідуального плану для врахування потреб дитини під час складання нового індивідуального плану.

Отримання такого повідомлення не звільняє службу у справах дітей за новим місцем проживання (перебування) дитини, її батьків або одного з батьків, з яким проживає дитина, від здійснення заходів, передбачених пунктом 20 цього Порядку.

18. Зняття з обліку дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, здійснюється шляхом видання відповідного наказу служби у справах дітей у разі:

зміни місця проживання (перебування) та взяття на облік за новим місцем проживання (перебування) або наявності офіційної інформації про відсутність підстав для взяття дитини на облік. При цьому служба у справах дітей за новим місцем проживання (перебування) дитини протягом місяця інформує службу у справах дітей за попереднім місцем проживання (перебування) дитини про взяття дитини на облік або про відсутність підстав для взяття дитини на облік з наданням копії акта за результатами оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах;

усунення умов та обставин, які стали підставою для взяття дитини на облік, що підтверджується копією акта оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах, інформацією про результати надання соціальних послуг дитині або висновком за результатами соціального супроводу сім'ї дитини, відомостями суб'єктів щодо позитивної динаміки подолання складних життєвих обставин;

досягнення дитиною повноліття;

набуття дитиною повної цивільної дієздатності;

смерті дитини.

Після зняття дитини з обліку в її обліково-статистичній картці робиться відповідний запис.

Особова справа дитини після зняття її з обліку зберігається до досягнення дитиною повноліття.

У разі виникнення підстав для повторного взяття дитини на облік її обліково-статистична картка поновлюється, про що в журналі обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, робиться відповідний запис.

19. Відповідно до статті 4 Закону України "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей" суб'єкти зобов'язані на запит служби у справах дітей:

забезпечити участь посадових осіб суб'єктів, визначених у пункті 9 цього Порядку, у проведенні оцінки рівня безпеки дитини;

подати протягом п'яти робочих днів після отримання запиту інформацію про дитину та її сім'ю, яка перебуває у складних життєвих обставинах, необхідну для забезпечення її

соціального захисту, отриману під час здійснення встановлених законодавством повноважень;

надати службі у справах дітей пропозиції щодо кандидатур для формування персонального складу міждисциплінарної команди, утвореної відповідно до пункту 20 цього Порядку, для соціального захисту конкретної дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, забезпечити участь посадових осіб суб'єктів у роботі такої міждисциплінарної команди.

Служба у справах дітей має право порушувати перед органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування питання щодо притягнення до відповідальності згідно із законом посадових осіб у разі невиконання ними рішень служби у справах дітей, що призвело до порушення прав дітей, невиконання або неналежного виконання ними обов'язків під час виявлення фактів домашнього насильства стосовно дітей та за участю дітей.

Організація соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

20. Для організації соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці із числа суб'єктів утворюється міждисциплінарна команда за рішенням органу опіки та піклування із визначенням повноважень служби у справах дітей щодо організації діяльності міждисциплінарної команди шляхом формування її персонального складу на підставі пропозицій суб'єктів для забезпечення допомоги кожній конкретній дитині, яка перебуває у складних життєвих обставинах, проведення засідань міждисциплінарної команди.

Основними завданнями міждисциплінарної команди є:

прийняття узгоджених дій та рішень в інтересах дитини;

аналіз інформації про дитину, її сім'ю, складні життєві обставини, в яких вона перебуває, результатів оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах, здатності батьків здійснювати догляд та виховання дитини, рівня виконання ними батьківських обов'язків;

розроблення, виконання, систематичний (щоквартальний) перегляд і коригування індивідуального плану із забезпеченням відповідності запланованих заходів інтересам дитини, а також індивідуального плану надання соціальних послуг, у тому числі плану соціального супроводу сім'ї дитини;

ініціювання розгляду питання щодо соціального захисту дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, на засіданні комісії з питань захисту прав дитини, зокрема щодо обов'язковості надання соціальних послуг (проходження індивідуальних корекційних програм) особам у разі невиконання ними батьківських обов'язків, вчинення домашнього насильства чи жорстокого поводження з дитиною.

Робота міждисциплінарної команди проводиться у формі засідань.

Рішення міждисциплінарної команди оформляються протоколом, а питання щодо стану їх реалізації розглядається на наступних засіданнях.

У разі коли дитина перебуває у складних життєвих обставинах виключно у зв'язку із булінгом (цькуванням), заходи, визначені цим пунктом, вживаються комісією з розгляду випадку булінгу (цькування), утвореною закладом освіти, в якому зафіксовано такий випадок, відповідно до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого МОН.

21. Індивідуальний план розробляється за формою, затвердженою Мінсоцполітики, на основі результатів оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах, підписується членами міждисциплінарної команди та затверджується комісією з питань захисту прав дитини.

Індивідуальний план розробляється протягом семи робочих днів з дати взяття дитини на облік. Строк його затвердження не повинен перевищувати 14 календарних днів з дати взяття дитини на облік.

Функції з координації діяльності щодо виконання індивідуального плану покладаються на службу у справах дітей.

Індивідуальний план містить:

інформацію про потреби дитини, заходи щодо їх задоволення, відповідальних виконавців, строки та відомості про стан його виконання;

заходи із соціальної підтримки сім'ї дитини;

інформацію про перегляд та коригування заходів.

Під час розроблення індивідуального плану дитина, яка перебуває у складних життєвих обставинах, її батьки, інші законні представники, якщо вони не є кривдниками дитини, інформуються про права, заходи та послуги, якими вони можуть скористатися.

Індивідуальний план може погоджуватися батьками, іншими законними представниками дитини або одним із батьків (якщо вони не є кривдниками дитини, не ухиляються від захисту прав та інтересів дитини) з метою забезпечення їх активної участі у здійснення заходів, зазначених у плані.

У разі виникнення обставин, що унеможливлюють виконання індивідуального плану, потреби у визначенні додаткових заходів із соціального захисту дитини питання щодо його коригування виноситься для розгляду на засіданні комісії з питань захисту прав дитини.

Копії індивідуального плану, результати його перегляду невідкладно, протягом однієї доби, надсилаються службою у справах дітей кожному члену міждисциплінарної команди для виконання, батькам або іншим законним представникам дитини, якщо вони не є кривдниками.

Суб'єкти, які є виконавцями індивідуального плану, зобов'язані щокварталу (або на вимогу) надавати службі у справах дітей звіт про стан його виконання в межах своїх повноважень.

22. Діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, мають право на отримання послуги із соціально-психологічної реабілітації згідно з програмою, затвердженою

Мінсоцполітики, зокрема в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей, центрах соціальної підтримки дітей та сімей, у інших надавачів соціальних послуг.

Програма для дитини, яка вчинила жорстоке поводження (у тому числі дитини-кривдника та булера), дитини, яка постраждала від жорстокого поводження, може бути частиною послуги із соціально-психологічної реабілітації та має на меті визначення і подолання або мінімізацію складних життєвих обставин дитини, у тому числі факторів, які спричинили поведінку дитини, яка вчинила жорстоке поводження, шляхом формування у неї необхідних життєвих компетенцій.

23. Районна, районна у мм. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради за місцем проживання (перебування) дитини, яка перебуває в складних життєвих обставинах, як органи опіки та піклування можуть приймати рішення про обов'язковість надання соціальних послуг (проходження індивідуальних корекційних програм) стосовно:

батьків, які не виконують батьківських обов'язків;

осіб, які вчинили домашнє насильство чи жорстоке поводження з дітьми.

При цьому міждисциплінарна команда може в разі потреби ініціювати розгляд на засіданні комісії з питань захисту прав дитини питання щодо обов'язковості надання соціальних послуг (проходження індивідуальних корекційних програм) батькам дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, у разі невиконання ними батьківських обов'язків, особам, які вчинили домашнє насильство чи жорстоке поводження з дитиною.

Після отримання рекомендацій комісії з питань захисту прав дитини служба у справах дітей складає висновок про обов'язковість надання соціальних послуг (проходження індивідуальних корекційних програм) батькам дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, у разі невиконання ними батьківських обов'язків, особам, які вчинили домашнє насильство чи жорстоке поводження з дитиною, і подає його органу опіки та піклування для прийняття відповідного рішення.

Рішення/розпорядження районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради про обов'язковість надання соціальних послуг (проходження індивідуальних корекційних програм) батькам дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, у разі невиконання ними батьківських обов'язків, особам, які вчинили домашнє насильство чи жорстоке поводження з дитиною, протягом одного робочого дня передається:

органу соціального захисту населення для прийняття рішення про надання соціальних послуг відповідно до статті 21 Закону України "Про соціальні послуги";

особам, стосовно яких прийнято рішення.

Невиконання рішення районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі утворення), сільської, селищної ради про обов'язковість надання соціальних послуг (проходження індивідуальних корекційних програм) шляхом відмови від отримання відповідних соціальних послуг є підставою для складення уповноваженою посадовою особою органу

опіки та піклування протоколу про адміністративні правопорушення відповідно до статті 188[50] Кодексу України про адміністративні правопорушення, що оформляється згідно з інструкцією, затвердженою Мінсоцполітики.

24. Особливості допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, надавачами соціальних послуг полягають у:

інформуванні дітей і їх сімей про перелік соціальних послуг, які надаються, зміст та обсяги таких послуг, умови і порядок їх отримання у формі, доступній для сприйняття дітьми різного віку та особами з будь-яким видом порушення здоров'я;

наданні дітям і їх сім'ям соціальних послуг з урахуванням їх потреб з метою подолання складних життєвих обставин та мінімізації негативних наслідків таких обставин;

формуванні навичок відповідального батьківства у батьків, інших законних представників дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;

проведенні соціально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання потраплянню у складні життєві обставини, сімейному неблагополуччю, домашньому насильству та жорстокому поводженню з дітьми відповідно до законодавства.

25. Особливості допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, органами Національної поліції полягають у:

проникненні до житла чи іншого володіння особи без її згоди або вмотивованого рішення суду у невідкладних випадках, пов'язаних з виникненням безпосередньої загрози життю або здоров'ю дитини, або за наявності підстав вважати, що така загроза існує;

внесенні за наявності ознак кримінального правопорушення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та подальшому здійсненні досудового розслідування відповідно до норм кримінального процесуального законодавства у межах повноважень;

організації взяття на профілактичний облік дітей, які вчиняють жорстоке поводження (у тому числі дітей-кривдників, булерів), проведенні з ними профілактичної роботи в органах Національної поліції, що здійснюються відповідно до порядку, визначеного МВС.

26. Особливості допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, закладами освіти полягають у:

ідентифікації проявів, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу, ознак булінгу (цькування), виявлення його випадків, здійсненні невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу та організації діяльності комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) у порядку, затвердженому МОН;

невідкладному з'ясуванні у строк, що не перевищує однієї доби, причин відсутності дитини без завчасного попередження на заняттях/уроках відповідно до їх розкладу у закладі освіти, до якого вона зарахована для здобуття дошкільної, початкової, базової середньої або профільної середньої освіти;

інформуванні, зокрема за допомогою телефонного зв'язку, про дитину, яка не з'явилася на заняттях/уроках відповідно до їх розкладу у закладі освіти, до якого вона зарахована для здобуття дошкільної, початкової, базової середньої або профільної середньої освіти, представника служби у справах дітей за місцем її проживання (перебування) та органів Національної поліції у разі неможливості з'ясувати причини відсутності такої дитини на заняттях/уроках протягом трьох робочих днів;

організації інформаційно-просвітницьких заходів для учасників освітнього процесу з питань запобігання, протидії негативним наслідкам жорстокого поводження з дітьми, залишення дитини в небезпеці;

організації соціально-психологічного супроводу дітей, які постраждали від жорстокого поводження, та їх законних представників, якщо вони не є кривдниками дітей.

27. Особливості надання закладами охорони здоров'я допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, полягають у:

прийнятті, зокрема цілодобовому, дітей, які постраждали від жорстокого поводження, життю або здоров'ю яких загрожувала небезпека, проведенні та документуванні результатів їх медичного обстеження у порядку, затвердженому МОЗ;

наданні дітям необхідної медичної, психологічної (за наявності в закладі охорони здоров'я психолога) допомоги з урахуванням їх потреб.

28. Працівники закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, які контактують з дітьми, повинні бути ознайомлені з інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, у тому числі домашнього насильства, експлуатації, найгірших форм дитячої праці, інших проявів жорстокого поводження з дітьми.

Адміністрація підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та господарювання, у штаті яких є працівники, які у своїй роботі контактують з дітьми, організовує початкове та періодичне інформування таких працівників про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження відповідно до плану проведення такого інформування. Початкове інформування обов'язково проводиться під час прийняття на роботу, періодичне - не рідше ніж один раз на рік. Періодичне інформування може проводитись у вигляді індивідуальних і групових занять за очною формою (лекції, семінари, бесіди) та дистанційно (вебінари, онлайн-навчання тощо), у тому числі з використанням технічних засобів навчання. Інформація щодо проведеного початкового та періодичного інформування працівника про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження фіксується в його особовій справі.

План інформування про захист дітей від усіх форм насильства, у якому визначаються теми, періодичність, форми інформування та відповідальні за його проведення особи, затверджується керівником закладу, установи, організації незалежно від форми власності та господарювання, у штаті якого є працівники, які у своїй роботі контактують з дітьми, та переглядається (коригується) у разі потреби.

Інформуванням про захист дітей від усіх форм насильства передбачається надання інформації про види і форми жорстокого поводження з дітьми, насильства стосовно дітей і за участю дітей, ознаки (індикатори) різних форм насильства та жорстокого поводження,

порядок взаємодії суб’єктів з метою реагування на такі випадки та організації надання дитині необхідної допомоги, дії та заходи щодо надання дитині екстреної допомоги у зв’язку із загрозою внаслідок насильства її життю та здоров’ю тощо.

{Порядок доповнено пунктом 28 згідно з Постановою КМ № 775 від 28.07.2021}

Додаток
до Порядку

ЖУРНАЛ
обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 1 червня 2020 р. № 585

ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866

1. У Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженому зазначеною постановою:

1) пункт 2 після слів "Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю" доповнити словами ", "Про запобігання та протидію домашньому насильству";

2) у пункті 3:

абзац перший після слів "прав дітей" доповнити словами ", запобігання та протидії домашньому насильству стосовно дітей та за участю дітей";

абзац шостий після слів "збройних конфліктів," доповнити словами "а також стосовно здійснення передбачених законодавством заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству стосовно дітей та за участю дітей";

3) пункт 3^1 викласти в такій редакції:

"3^1. З метою створення належних умов для забезпечення реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї, підтримки сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, і захисту прав дітей у таких сім'ях органи державної влади, органи місцевого самоврядування, заклади освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, інші заклади та установи, зокрема структурні підрозділи районних, районних у мм. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад, сільських, селищних рад об'єднаних територіальних громад з питань освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі тощо, служби у справах дітей, центри соціальних служб, фахівці із соціальної роботи або інші надавачі соціальних послуг, органи Національної поліції, територіальні органи ДСНС та підпорядковані підрозділи, спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правової допомоги, регіональні та місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги, бюро правової допомоги, суди, органи прокуратури, уповноважені органи з питань пробації, інші загальні та спеціалізовані служби підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію домашньому насильству" (далі - уповноважені суб'єкти) забезпечують виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, за місцем їх проживання (перебування), надання їм послуг у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, інформують інших уповноважених

суб’єктів у разі необхідності здійснення комплексних заходів щодо захисту прав та інтересів таких дітей і надання підтримки їх сім’ям (у разі наявності) відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585.”;

4) абзац п’ятий пункту 8 викласти в такій редакції:

“У разі надходження та підтвердження інформації про загрозу життю або здоров’ю дитини, яка проживає на території села, селища, що не залишає часу для залучення інших уповноважених суб’єктів, виконавчий орган відповідної сільської, селищної ради, невідкладно, у момент підтвердження відповідної інформації, приймає рішення про негайне відібрання дитини у батьків або осіб, які їх замінюють, забезпечує її тимчасове влаштування та в день відібрання дитини письмово повідомляє про це службі у справах дітей.”;

5) у пункті 14:

абзац п’ятий викласти в такій редакції:

“Після взяття дитини на первинний облік служба у справах дітей разом з працівниками уповноважених суб’єктів, до компетенції яких належить питання надання послуг дітям і сім’ям і забезпечення захисту їх прав, складає індивідуальний план соціального захисту дитини, залишеної без батьківського піклування, дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування (далі - індивідуальний план), за формою, затвердженою Мінсоцполітики, який затверджується комісією з питань захисту прав дитини.”;

абзац шостий виключити;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

“У разі коли дитина-сирота, дитина, позбавлена батьківського піклування, проживає (перебуває) у закладі охорони здоров’я, освіти або іншому дитячому закладі не за місцем її первинного обліку, індивідуальний план складається службою у справах дітей за місцем первинного обліку дитини з урахуванням пропозицій служби у справах дітей, інших уповноважених суб’єктів за місцем її проживання (перебування).”;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

“У разі коли дитина-сирота, дитина, позбавлена батьківського піклування, влаштована під опіку або піклування, в прийомну сім’ю або дитячий будинок сімейного типу та проживає не за місцем її первинного обліку, індивідуальний план складається службою у справах дітей за місцем її проживання (перебування).”;

6) у пункті 31:

в абзаці дев’ятому слово “спеціалізований” виключити;

доповнити пункт після абзацу дев’ятого новими абзацами такого змісту:

“стаціонарну службу (відділення) центру соціальних служб, що здійснює соціально-психологічну реабілітацію дітей;

стаціонарну службу (відділення) соціально-психологічної реабілітації дітей (надання послуги соціально-психологічної реабілітації дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах) центру надання соціальних послуг.”.

У зв’язку з цим абзаци десятий - сімнадцятий вважати відповідно абзацами дванадцятим - дев’ятнадцятим;

7) абзац третій пункту 49 після слів “своїх обов’язків” доповнити словами “, у тому числі вчинення домашнього насильства стосовно дитини”;

8) пункт 72[1] після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

“встановлення під час відвідування дитини, бесіди з дитиною, яка досягла 14 років, недостовірних відомостей, поданих заявником, щодо місця її проживання.”.

У зв’язку з цим абзаци сімнадцятий - двадцять другий вважати відповідно абзацами вісімнадцятим - двадцять третім;

9) додаток 10 до Порядку викласти в такій редакції:

“Додаток 10
до Порядку
(в редакції постанови Кабінету Міністрів
України
від 1 червня 2020 р. № 585)

АКТ
проведення оцінки рівня безпеки дитини”

2. У Типовому положенні про комісію з питань захисту прав дитини, затвердженому зазначеною постановою:

1) пункті 4:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

“1) затверджує індивідуальний план соціального захисту дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, який складається за формою, затвердженою Мінсоцполітики, членами міждисциплінарної команди із числа органів державної влади та органів місцевого самоврядування, зокрема служби у справах дітей, структурних підрозділів районних, районних у мм. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад, сільських, селищних рад об’єднаних територіальних громад з питань освіти, охорони здоров’я, соціального захисту населення, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, закладів освіти, охорони здоров’я, соціального захисту населення (далі - уповноважені суб’єкти), контролює виконання уповноваженими суб’єктами заходів цього плану відповідно до їх компетенції, забезпечує його перегляд та коригування;”;

підпункт 3 викласти в такій редакції:

“3) розглядає підготовлені уповноваженими суб’єктами матеріали про стан сім’ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах, у тому числі сім’ї, в якій батьки не виконують батьківських обов’язків (існує ризик відібрання дитини чи дитину вже відібрано у батьків без позбавлення їх батьківських прав), сім’ї, дитина з якої влаштовується до закладу інституційного догляду та виховання дітей на цілодобове перебування за заявою батьків, сім’ї, в якій вчинено домашнє насильство стосовно дітей та за участю дітей, і за результатами розгляду цих матеріалів подає уповноваженим суб’єктам рекомендації щодо доцільності:

обов’язкового надання соціальних послуг особам, які не виконують батьківських обов’язків, вчинили домашнє насильство чи жорстоке поводження з дитиною;

направлення (в разі потреби) батьків, які неналежно виконують батьківські обов’язки, для проходження індивідуальних корекційних програм до уповноважених суб’єктів, які відповідно до компетенції розробляють і виконують такі програми;”;

2) пункт 8 доповнити абзацом такого змісту:

“Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов’язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв’язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.”.

Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах
Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Форма типового документа, Журнал від 01.06.2020 № 585
Редакція від **13.08.2024**, підстава — 898-2024-п
Постійна адреса:
https://zakon.rada.gov.ua/go/585-2020-%D0%BF

Законодавство України
станом на 28.08.2026
чинний
585–2020–р

Документи та файли

- Сигнальний документ — **f496504n241.doc** від 16.02.26 08:05, 40 кб
- Сигнальний документ — **f496504n242.doc** від 16.02.26 08:05, 202 кб

Публікації документа

- **Урядовий кур'єр** від 14.07.2020 — № 132
- **Офіційний вісник України** від 24.07.2020 — 2020 р., № 57, стор. 53, стаття 1779, код акта 99959/2020